

Paimenkirje 29.12.2024

riemuvuoden avajaismessussa

Rakkaat sisaret ja veljet Kristuksessa,

tänään pyhän perheen juhlapäivänä vietämme kirkon riemuvuoden alkua hiippakunnassamme. Pian alkavana vuonna 2025 muistamme myös 1700 vuotta sitten pidettyä Nikean kirkolliskokousta, joka vahvasti syvästi kristillistä uskoamme puolustamalla Kristuksen mysteeriä: hän on tosi Jumala ja tosi ihminen. Äsken kuulemamme sanan liturgia kutsuu meitä mietiskelemään tämän mysteerin olennaista ulottuvuutta: se on Jeesus itse, Jumala, joka tuli ihmiseksi, valitsi syntyä ja elää perheessä. Tämä totuus valaisee meitä erityisesti tänään, aikana, jolloin tarvitsemme yhä enemmän Kristukselle uskollisia perheitä ja avioliittoja, jotka ovat anteliaita ja avoimia elämälle, valmiita ottamaan vastaan lasten lahjan.

Nikean kirkolliskokouksen sanoma

Nikean kirkolliskokous, joka pidettiin vuonna 325, selkeytti ratkaisevasti uskoamme Jeesuksen jumaluuteen. Kokouksessa vahvistettiin, että Poika on "samaa olemusta kuin Isä", eli hänellä on sama jumalallinen luonto. Tämä ei ole vain kaukainen teologinen totuus, vaan sillä on hyvin konkreettisia vaikutuksia elämäämme.

Kun tunnustamme, että Jeesus on Jumala, me palvomme häntä, ylistämme, kiitämme, pyydämme anteeksiantoa, rukoilemme häntä ja vastaanotamme hänen sakramentaalisen armonsä. Hän on meidän Herramme ja Vapahtajamme, jonka puoleen käännyimme, kun tarvitsemme lohtua ja voimaa, koska hän on kaikkivaltias ja kaikki hyvä on lähtöisin hänestä.

Samalla uskomme, että Jeesus on myös ihminen ja että ihmisenä hän on esimerkki, jota voimme seurata arjessamme ja johon voimme samastua. Ihmisenäkin Jeesus antaa meille syvää luottamusta: hän tietää, kuinka vaikeaa ihmisen elämä voi olla. Hän on kokenut epäoikeudenmukaisuuden, kärsimyksen ja inhimilliset haasteet. Hänen ihmisyytensä tekee hänestä meille läheisen, jonkun, joka todella ymmärtää meitä, koska hän on elänyt samalla tavalla kuin me.

Perheen pyhyiden arvo

Jeesus, vaikka hän oli tosi Jumala, päätti jakaa täysimääräisesti meidän ihmisyytemme ilman syntiä. Kuten kuulimme Luukkaan evankeliumista, Jeesus eli lapsena Nasaretissa vanhempiansa kanssa, oli heille kuuliainen ja kasvoi viisaudessa, iässä ja arnessa Jumalan ja ihmisten edessä (Luuk. 2:51-52). Jumala ei pysynyt kaukaisena jumalallisessa valtasuuruudessaan vaan halusi olla yksi meistä, elää perheessä, kokea arkipäiväistä elämää, toisten palvelemista, opiskelua, työtä ja inhimillisiä suhteita.

Tämä viesti on erityisen tärkeä perheillemme. Jeesus osoittaa meille, että pyhyiden tie ei ole varattu vain niille, jotka vetäytyvät maailmasta, vaan se voidaan elää perheen keskellä, arkisen elämän yksinkertaisuudessa. Pyhä Paavali kehottaa Kolossalaiskirjeessään meitä pukeutumaan "sydämelliseen armahtavaisuuteen, ystävällisyyteen, nöyryyteen, lempeyteen ja kärsivällisyyteen"

perhesuhteissamme (Kol. 3:12). Nämä eivät ole vain moraalisia sääntöjä vaan kutsu elää todeksi Jumalan rakkautta perheissämme, koska siellä, perheissä, Jeesus halusi myös olla ja pyhittää ne.

Ensimmäisessä lukukappaleessa Sirakin kirjasta muistutetaan meitä kunnioituksesta, joka kuuluu vanhemmillemme, erityisesti silloin, kun he ovat vanhoja. Tämä korostaa perheiden elämän tärkeyttä paikkana, jossa toteutuu keskinäinen huolenpito, kunnioitus ja ehdoton rakkaus. Maailmassa, joka joskus halventaa uhrautuvaisuutta ja karttaa sitoutumista, kristillinen perhe on kutsuttu olemaan elävä todistus juuri uskollisuudesta ja anteliaisuudesta.

Lapset – toivo ja siunaus yhteiskunnalle

Rakkaat kristityt! Tarvitsemme lisää uskollisia avioliittoja, enemmän isiä ja äitejä, jotka eivät pelkää ottaa vastaan lasten lahjaa. Tarvitsemme lisää lapsia perheisiimme, sillä he vahvistavat sidettä puolisoitten kesken ja sisarusten välillä. Myös oma suomalainen yhteiskuntamme tarvitsee lisää lapsia, jotka aikanaan rakentavat tätä maata ja ovat siitä vastuussa – myös taloudellisesti ja työvoiman osalta.

Tämän päivän psalmissa sanotaan: ”Vaimosi, sinun talosi emäntä, kukoistaa kuin viiniköynnös, lapsia on pöytäsi ympärillä kuin oliivipuun juurella vesoja” (Ps. 128:3). Tämä kuva perheiden hedelmällisyydestä on siunaus sille, joka pelkää Herraa ja kulkee hänen teitään. Lapset ovat Jumalan siunaus koko yhteiskunnalle. Paavi Franciscus kehottaa meitä olemaan anteliaita ja avoimia elämälle. Eräessä puheessaan Roomassa viime toukokuussa (10.5.2024) hän totesi: ”Syntyvyysluku on kansakunnan toivon ensimmäinen indikaattori. Ilman lapsia ja nuoria kansakunta menettää intohimonsa tulevaisuutta kohtaan. Ottakaa vastaan lapsia, paljon lapsia.”

On olemassa aviopareja, jotka toiveistaan huolimatta eivät saa lapsia. Heille haluan sanoa, että olen lähellenne rakkaudella ja tuella. Tämä tilanne voi rohkaista teitä rakastamaan toisianne entistä enemmän ja löytämään vanhemmuuden muita ulottuvuuksia, esimerkiksi adoption kautta, tai suurempaa valmiutta palvella niitä, jotka tarvitsevat apua.

Tänään alkava riemuvuosi on mahdollisuus uudistaa sitouksemme Kristukseen ja omiin perheisiimme. Pyhyitemme ei ole erotettu päivittäisestä elämästämme. Aivan kuten Jeesus kasvoi perheessä, meitäkin kutsutaan kasvamaan pyhydessä perhe-elämämme kautta, työssämme, opiskellessamme ja palvellessamme toisiamme. Jokainen perhe on kutsuttu olemaan pieni ”kotikirkko”, jossa Kristuksen rakkaus tulee läsnä olevaksi ja jossa lapset voivat kasvaa uskossa.

Riemuvuosi – toivon pyhiinvaellus

Paavi Franciscus kutsuu meidät tänä riemuvuotena toivon tielle. Toivo ei ole vain odotusta paremmasta tulevaisuudesta vaan luottamusta Jumalan rakkauteen ja läsnäoloon elämässämme, riippumatta kohtaamistamme haasteista. Me kristityt olemme ”toivon pyhiinvaeltajia”.

Riemuvuosi on ennen kaikkea kutsu kääntymykseen ja hengelliseen uudistumiseen. Tämä prosessi on ikään kuin vaellus. Vaellamme vierailemaan Roomassa ja muissa pyhissä paikoissa osoituksena uskosta, toivosta ja rakkaudesta. Kun astumme ovesta sisään kirkkoon, meillä on mahdollisuus pysähtyä arvioimaan elämäämme ja suhdettamme niin Jumalaan kuin toisiin ihmisiin, myös ja erityisesti sovinnon sakramentin, ripin, kautta. Paavi kehottaa meitä elämään solidaarisesti ja

auttamaan köyhiä ja syrjäytyneitä merkkinä kristillisestä rakkaudesta. Pyhä isä painottaa myös rauhan, luomakunnan suojelemisen ja vuoropuhelun tärkeyttä. Näin riemuvuodesta voi tulla armon ja uudistumisen aikaa koko ihmiskunnalle.

Ehkä meidän kääntymyksemme voisi ilmetä erityisesti siinä, että opimme olemaan anteliaampia ja sydämellisempiä, ensin Jumalaa kohtaan, ja tämän kautta sama anteliaisuus tulisi näkyviin myös suhteessamme muihin ihmisiin. Tämä muutos voi alkaa pienistä teoista ja lähimmäisrakkaudesta omassa perheessä ja lähipiirissä. Kun avaamme sydämemme Jumalan rakkaudelle, se antaa meille voimaa ja rohkeutta elää todeksi armoa ja myötätuntoa kaikkia ympärillämme olevia kohtaan.

Vieköön tämä juhla- ja riemuvuosi meidät syvemmälle Kristuksen mysteeriin, hänen, joka on tosi Jumala ja tosi ihminen. Jeesus, joka halusi elää keskellä perhettä, innoittakoon meitä elämään anteliaasti ja rakkaudella, avoimina elämälle ja Jumalan tahdolle. Rukoilkaamme uskollisten avioliittojen puolesta, yhtenäisten perheiden puolesta ja lasten lahjan puolesta, lasten, jotka tuovat niin paljon iloa koteihimme ja kirkkoihimme. Neitsyt Maria ja pyhä Joosef, Jeesuksen vanhemmat, rukoilkoot puolestamme ja auttakoot meitä elämään iloisina kristillisinä perheinä, Jeesus keskellämme ja me hänen rakkautensa todistajina maailmassa. Aamen.

+ Raimo Goyarrola
Helsingin piispa